

Hr Kristen Michal
Peaminister

05.06.2025

Arupärimine Rootsi vangide Eestisse toomise kohta

Austatud peaminister

Eile avaldati uudis, et valitsus jõudis Rootsiga kokkuleppele Rootsi vangide Tartu vanglasse toomises. Seda selgitas justiitsminister kui väikese riski ja suure eelarvetuluga vajalikku tegevust Eesti jaoks.

Sotsiaaldemokraadid olid valitsuses kriitilised välisvangide Eestisse toomise plaanide suhtes. Peamised murekohad puudutasid mõju Eesti turvalisusele, tervishoiuteenuste välisvangidele osutamisega seotud koormust ning 400 inimese vanglateenistuses hoidmine välisvangide valvamiseks ja samal ajal võõrtöajõu senisest veel vabam sisselubamine töajõupuuduse leevendamiseks.

Esiteks on Eesti julgeolekuasutuste aastatepikkuse töö ja konservatiivse sisserändepoliitika tulemusena Rootsist turvalisem ühiskond. Kurjategijate Eestisse karistust kandma toomine tähendab ka neid külastavate inimeste Eestisse tulemist ning tööd piiril ja sisejulgeolekus töötavate asutuste jaoks.

Teiseks on vaimse tervise muredega inimeste arv kasvanud ning samaaegne teadlikkuse tõus tähendab, et ühtlasi otsitakse rohkem ka abi. Seetõttu on suurenenud abivajaduse ja pöördumiste tingimustes pikenenud järjekorrad vaimse tervise õe, psühholoog-nõustaja, kliinilise psühholoogi ja psühhiaatri vastuvõtule. Ka Eesti vangidel on nii sõltuvuse kui mitmesuguste vaimse tervise muredega abi vaja. Välismaalastest vangidele vajalike tervishoiuteenuste ja ravimite võimaldamine tähendab tervishoius nappiva ressursi ehk töötajate koormamist uute ülesannetega ja Eesti inimeste jaoks teenuste kättesaadavuse halvenemist.

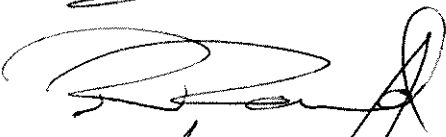

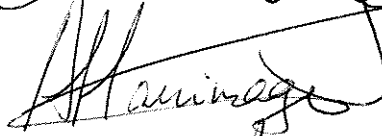
Kolmandaks, OSKA 2025. aasta uuring välistöajõu vajaduse kohta aastani 2035 leidis, et tööturul on igal aastal puudu umbes 700 oskustöötajat. Välisvangid annavad 400 Eesti inimesele valvamistööd, aga sisse toome 1300-2600 oskustöölist aastas, et töökäte puudust leevendada. Õpetame vanglavalvuritele inglise keelt, aga oskustööliste puuduse lahendamiseks kohaliku tööjõudu ei koolita.

Eesti strateegiline siht on tõusta ELi keskmisest kõrgema tootlikkusega riigiks, kuid viimased aastad oleme liikunud vastupidises suunas.

Lähtudes eelnevast, palume Teil vastata Riigikogu kodu- ja töökorra seaduse § 139 alusel järgmistele küsimustele:

- 1) Kuidas suurendab Tartu vangla võõrvangidega täitmine Eesti turvalisust?
- 2) Milline on sisejulgeolekuasutuste seisukoht 600 võõrvangi Eestisse toomise kohta?
- 3) Millised ressursid saavad sisejulgeolekuasutused, et uute riskide maandamisega tegeleda? Ja millised ressursid kohtud, et vangide kaebusi lahendada ja tõlget istungitel võimaldada?
- 4) Kuidas on Rootsiga sõlmitud lepingus reguleeritud tervishoiuteenuste osutamine võõrvangidele?
- 5) Kas 400 Eesti inimese hoidmine võõrvangide valvamise väljakutsuval tööol ja välistööjõu sisserändereeglite leevendamine on pikaajaliselt Eesti majanduskasvu tagav mõistlik plaan?

Lugupidamisega

Riina Sikkut	Birkent
Janel Kük	
Reili Rand	
Lauri Lõnnemets	
Helmer Riit	
Andre Hainirägi	
Jaak Aab	